

Úroveň magistra je i nižší, než bývala u maturantů gymnázia

PRAHA Ředitel Ústavu molekulární genetiky Akademie věd Václav Hořejší se už delší čas kromě své profese imunologa zapojuje do veřejné debaty o kvalitě vzdělávání. Na svém internetovém blogu Hořejší mimo jiné zmiňuje, že v důsledku snižování nároků na středněškolské studenty nakonec klesá jak kvalita středních, tak i vysokých škol.

V rozhovoru pro MF DNES Václav Hořejší vysvětluje, proč by neměl každý člověk usilovat o maturitu.

Jak jste k tomuto svému názoru dospěl?

Přednáším základní kurz imunologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. V posledních letech pozoruji, že narůstá počet studentů, kteří na absolvování nenáročného kurzu nemají dostatečnou intelektuální kapacitu. Někdy je mi jich líto, jsou to lidé, kteří by za mých časů měli potíže dokončit střední a možná i základní školu. Podobné zkušenosti mají i na středních školách.

Proč je dobře nebo špatně, že tolik lidí má maturitu, potažmo vysokoškolské vzdělání?

Obecně je to dobře, ale problém je v tom, že se kvantita dosahuje na úkor kvality. Myslím, že takzvaná boloňská výzva EU, která stojí v pozadí tohoto dění, byla chybná. Respektive, že se to přehnal s její aplikací. (Boloňská výzva mimo jiné zaručuje vyšší dostupnost vysokoškolského vzdělání, a to různého typu – pozn. red.)

Jak to například ovlivňuje kvalitu vzdělávání? A vyplatí se státu investovat tolik peněz do vzdělávání, které pak lidé ani nemohou využít?

Je nepochybné, že značná část populace k náročnějšímu studiu prostě nemá předpoklady. Proto, aby se „splnil plán“, je nutno snižovat standardy.

Také se toho dosahuje čistě formálními způsoby. Z dřívějších „učňáků“ se udělají střední školy, z dřívějších vyšších odborných škol fakulty regionálních „univerzit“, zřídí se desítky soukromých vysokých a středních škol velmi pochybné kvality, kde se ten kýžený diplom dá získat i nepoctivě. Špičkou ledovce jsou plzeňská práva.

Říká se, že průměrná úroveň bakaláře (a v některých oborech i magistra) je nižší než bývalá úroveň maturanta dobrého gymnázia. Obávám se, že je to tak...

Za takové situace si myslím, že se státu příliš nevyplatí investovat tolik peněz do vzdělávání.

Zastánci snadno dostupného vzdělání tvrdí, že vyšší vzdělání naopak zvyšuje šanci na dobrou práci, případně že je lepší, když mladí lidé studují, než aby třeba byli na podpoře. Dá se s tím souhlasit?

Jen do určité míry. Co je to „dobrá práce“? Podle dnešních představ asi nějaký „konzultant“. Já ale myslím, že spíše potřebujeme dobré řemeslníky a kvalifikované dělníky. Bohužel, i zde se často úplně nesmyslně vyžaduje maturita.

Radka Wallerová